

Trzeci Punkt Widzenia - 22.05.2016 r.

Głównym tematem programu była Wielka Rewolucja Kulturalna Mao

Zobacz kolejny odcinek programu Trzeci Punkt Widzenia emitowanego w TVP Kultura

Tematem kolejnego programu były dwie wielkie rewolucje: Wielka Rewolucja Kulturalna Mao oraz tzw. 4RP – Czwarta Rewolucja Przemysłowa. Na temat stosunku zachodnich elit do Rewolucji Kulturalnej wypowiedział się Marek A. Cichocki:

To jest syndrom banalizacji totalitarnej katastrofy XX wieku. Szczególnie tego czerwonego totalitaryzmu. Tego są przynajmniej dwie podstawowe przyczyny. Po pierwsze, Stalin był sojusznikiem Zachodu w walce z nazistami, z Hitlerem, z III Rzeszą, a to zwycięzcy piszą historię. Poza tym, sojusznik-zbrodniarz, to bardzo niedobrze wygląda. Druga rzecz, to jest siła zachodniej lewicy, która nie chce się przyznać do tego, że jej fascynacje Stalinem wcześniej czy później Ho Chi Minh'em, Mao czy Pol Potem, to była fascynacja zbrodniarzami.

O współczesnym stosunku władz Chin do państwa Mao mówił Dariusz Gawin:

W Chinach jest kult państwowy Mao. Tak naprawdę, to on do dzisiaj trwa. Mao jest wszędzie, Mao jest święty. Jest na banknotach, jego wielki, kanoniczny obraz wisi na Placu Niebiańskiego Spokoju nad bramą prowadzącą do Zakazanego Miasta, czyli do dawnych pałaców cesarskich. W tym sensie, może to zbrodniarz, ale Chińczycy wszędzie go drukują i propagują. To jest jedna z ikon XX wieku.

Swojemu zdaniu na temat współczesnych, wciąż reżimowych Chin, dał wyraz Dariusz Karłowicz:

40 lat po zakończeniu komunistycznej rzezi: (Chiny) wielka fabryka świata, miliardy dolarów i energia dzikiego, nieludzkiego kapitalizmu. Jest bardzo wielu entuzjastów tego sukcesu jak się powiada. A ja nie wiem, czy jest się czym zachwycać. W prawdzie, rzeczywiście zmiana jest wielka, ale element ciągłości jest ewidentny. To ciągle jest straszna tyrania. Oligarchowie zamienili brutalny komunizm w brutalny, dziki

kapitalizm, a ta dwuznaczna puenta całej tej historii jest taka, że wbrew wielu nadziejom, które mieli liberałowie przez lata, możliwy jest gospodarczy sukces bez wolności.

Nawiązując do pierwszego tematu, prowadzący program przyjrzeni się bliżej, ogłoszonej w Niemczech, Czwartej Rewolucji Przemysłowej. Nawiązując do głównego zagadnienia, jakim jest praca, Dariusz Karłowicz powiedział:

To jest bardzo wczesna refleksja filozoficzna. U Arystotelesa jest, że praca jest koniecznością. Zarazem, praca jest czymś w opozycji do wolności; albo się pracuje, albo jest się wolnym. W związku z tym, okazuje się, że warunkiem bycia wolnym, w sensie bycia podmiotem politycznym, osobą, która może wpływać na rzeczywistość, jest to, że ktoś pracuje za ciebie.

Dariusz Gawin kontynuował wątek:

Obietnica tej konieczności była zawsze paliwem dla wielkich utopii politycznych. Renesansowe humanistyczne utopie to obiecywały. Z drugiej strony, prawdę powiedziawszy, cały marksizm był zbudowany na hasle wyzwolenia pracy.

Za pewną puentę można uznać wypowiedź Marka A. Cichockiego:

Można powiedzieć, że ta czwarta, nowa rewolucja technologiczna, z którą podobno mamy już do czynienia, ma właśnie zdjąć z nas to jarzmo – te okowy konieczności.

Kończąc ten temat, Dariusz Gawin wskazał:

Takie rewolucje zawsze doprowadzały do wielkich zmian. Każde pojawienie się jakiegoś wielkiego wynalazku zmieniało społeczeństwo.

Ostatnią kwestią poruszoną w programie była książka Lidii Pańków – Bloki w słońcu, w której autorka ukazała eksperyment społeczny i ostatni, wielki projekt mieszkaniowy PRL - Ursynów. Jak wskazał Marek A. Cichocki:

Ten sposób myślenia o urbanistyce i architekturze miejskiej ma swoje fundamenty i początki w Karcie Ateńskiej z 1933. To jest taka biblia modernistycznej architektury i urbanistyki.

Swoje zdanie na temat eksperymentu społecznego, jakim niewątpliwie był Ursynów, wypowiedział Dariusz Gawin:

Ursynów jest pewnym symbolem wielkiego blokowiska. Z drugiej strony, Pańków pokazuje w swojej książce, że to blokowisko było projektowane od samego początku na kontrze do złej legendy blokowisk.

Kończąc, Dariusz Karłowicz wskazał swój punkt widzenia fenomenu Ursynowa:

Jest też tego głębszy wymiar filozoficzny, czyli konflikt między racjonalistyczną utopią a życiem. [...] Ursynów jest jakąś częścią historii wewnętrznego buntu; raczej rewizjonizmu niż zerwania.

Zobacz cały odcinek na stronie TVP Kultura

